

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή
αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την
προγραμματική περίοδο 2007-2013»
(Προσχέδιο Νόμου)

Αθήνα, 10 Μαΐου 2007

Διαδικασία

Στις 19.04.2007, ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρήστος Φώλιας απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) το Προσχέδιο Νόμου για τη «**Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013**».

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Χαράλαμπο Κεφάλα, Φωκίωνα Δεληγιάννη, Κώστα Παπαντωνίου, Κώστα Γκουτζαμάνη, Νικόλαο Λιόλιο και Δημήτρη Οικονομίδα.**

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Κ. Παπαντωνίου**. Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες η **Δρ. Βάλια Αρανίτου** και οι κ.κ. **Πέτρος Λινάρδος Ρυλμόν, Γεώργιος Ρωμανιάς και Αθανάσιος Πρίντσιπας**. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. μετείχαν οι επιστημονικοί

συνεργάτες **Δρ. Αθανάσιος Παπαϊωάννου** και **Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη**, η οποία είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της Επιτροπής. Ερευνητική στήριξη παρείχε από πλευράς Ο.Κ.Ε. η υπεύθυνη αρχείου-βιβλιοθήκης κα **Βαρβάρα Γεωργοπούλου**. Διοικητική στήριξη παρείχε από πλευράς Ο.Κ.Ε. η κα **Δήμητρα Λαμπροπούλου**.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 4/5/2007.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητές ήταν οι κ.κ. **Φ. Δεληγιάννης, Κ. Παπαντωνίου και Δ. Οικονομίδης**, αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **10/5/2007**, διατύπωσε την υπ' αριθ. **177** Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Προσχέδιο Νόμου για τη «**Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013**» του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών περιλαμβάνει δύο μέρη. Το Μέρος Ι φέρει τον τίτλο «Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς-Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης» και το Μέρος ΙΙ «Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης-Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αλιείας».

ΜΕΡΟΣ Ι

Το **Μέρος Ι** περιλαμβάνει 7 κεφάλαια καλύπτοντας τα άρθρα 1 έως και 27.

Το **Κεφάλαιο Α΄** «Ορισμοί» περιλαμβάνει το **άρθρο 1** το οποίο περιέχει τους ορισμούς των βασικών εννοιών του Προσχεδίου Νόμου.

Το **Κεφάλαιο Β΄** «Διαχείριση» καλύπτει τα άρθρα 2 έως και 9.

Το **άρθρο 2** αναφέρει ότι η Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιφερειακής Πολιτικής και Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αποτελεί την Εθνική Αρχή Συντονισμού, που συντονίζει τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ). Στο ίδιο άρθρο προσδιορίζονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες αυτής της Αρχής.

Στο **άρθρο 3** περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Το **άρθρο 4** ρυθμίζει το ρόλο των ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης, που αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των

αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής επιχειρησιακού προγράμματος έναντι δικαιούχων που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής.

Το **άρθρο 5** προβλέπει την έκδοση υπουργικής απόφασης για την αναδιάρθρωση ή συγχώνευση των ειδικών υπηρεσιών που συστάθηκαν δυνάμει του Ν. 2860/2000. Επίσης, προβλέπει τη δυνατότητα σύστασης, κατάργησης ή αναδιάρθρωσης ειδικών υπηρεσιών σχετιζόμενων με την εφαρμογή του ΕΣΠΑ.

Στο ίδιο άρθρο προσδιορίζεται ο ρόλος στο ΕΣΠΑ των ειδικών υπηρεσιών που προβλέπονται στο Ν. 2860/2000 σε σχέση με τα επιχειρησιακά και τα περιφερειακά προγράμματα.

Στο **άρθρο 6** περιγράφονται οι διαδικασίες ένταξης των πράξεων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Οι σχετικές διαδικασίες διαφοροποιούνται ανάλογα με το ποσό του προϋπολογισμού.

Το **άρθρο 7** αναφέρεται στις επαληθεύσεις που πραγματοποιεί η διαχειριστική αρχή προκειμένου να καλύψει τις ενδεικνυόμενες διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων, και περιγράφει το πλαίσιο εφαρμογής τους.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η δυνατότητα ακύρωσης μέρους του συνόλου της χρηματοδότησης σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση εθνικού ή κοινοτικού δικαίου.

Στο **άρθρο 8** περιγράφονται τα δεδομένα που καταχωρούνται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.).

Με το **άρθρο 9** ανατίθεται ο συντονισμός του προγραμματισμού και της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, της συνδρομής μεταξύ των ταμείων και της εφαρμογής των αντίστοιχων πολιτικών στην Εθνική Αρχή Συντονισμού. Διαφορετικές ρυθμίσεις υπάρχουν για το συντονισμό των προγραμμάτων αλιείας, γεωργίας, περιβάλλοντος, υγείας και πρόνοιας.

Το **Κεφάλαιο Γ** «Παρακολούθηση» καλύπτει τα άρθρα 10 και 11.

Το **άρθρο 10** αφορά στη διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και προσδιορίζει την αποστολή της. Πρόεδρος είναι ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών. Η διάσκεψη υποστηρίζεται από τεχνική επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Το **άρθρο 11** καθορίζει τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες και τα θέματα λειτουργίας των Επιτροπών Παρακολούθησης των επί μέρους επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Το **Κεφάλαιο Δ** «Χρηματοροές» καλύπτει τα άρθρα 12 και 13.

Στο **άρθρο 12** προβλέπεται ως αρχή πιστοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ η ειδική υπηρεσία πληρωμής του Κ.Π.Σ., των κοινοτικών πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής που είχε συσταθεί με υπουργική απόφαση το 2000. Στο ίδιο άρθρο καθορίζονται οι αρμοδιότητες της αρχής, ενώ προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης για τα θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και σύνθεσης της αρχής.

Το **άρθρο 13** ορίζει ότι η κρατική και κοινοτική συμμετοχή στις πράξεις που εντάσσονται στο ΕΣΠΑ αποτελούν δημόσιες επενδύσεις και μπορεί να χρηματοδοτη-

θούν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Επίσης, επιβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής και της Βουλής των Ελλήνων στα σχετικά προγράμματα.

Το **Κεφάλαιο Ε** «Έλεγχος» καλύπτει τα άρθρα 14 και 15.

Το **άρθρο 14** καθορίζει τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και του ΕΤΑ.

Το **άρθρο 15** ορίζει τη σύσταση τριών Διευθύνσεων στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών-Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΓΛΚ) για τις ανάγκες της εκτέλεσης των ελέγχων και τη λειτουργία της επιτροπής δημοσιονομικού ελέγχου. Η 1^η διεύθυνση αφορά τα προγράμματα και τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, η 2^η τα αντίστοιχα προγράμματα και έργα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, το ευρωπαϊκό ταμείο αλιείας, καθώς και προγράμματα που εντάσσονται στο στόχο Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία, και η 3^η διεύθυνση ασχολείται με το σχεδιασμό και την αξιολόγηση ελέγχων.

Επίσης, το άρθρο 15 προβλέπει την έκδοση υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό της κατανομής των αρμοδιοτήτων των διευθύνσεων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα για την υλοποίηση του έργου τους. Το ίδιο άρθρο καθορίζει τη σύνθεση και λειτουργία των διευθύνσεων.

Το **Κεφάλαιο ΣΤ** «Ειδικά θέματα» καλύπτει τα άρθρα 16 έως και 25.

Στο **άρθρο 16** γίνεται αναφορά στις κρατικές ενισχύσεις, στις υπουργικές αποφάσεις που τις καθορίζουν καθώς και στον ορισμό της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων ως ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης για δράσεις κρατικών ενισχύσεων του επενδυτικού νόμου.

Το **άρθρο 17** προσδιορίζει τις διαδικασίες για τη στελέχωση των ειδικών υπηρεσιών με πρόσληψη ή απόσπαση προσωπικού ή και με μετακίνηση προσωπικού από οικείο υπουργείο ή οικεία περιφέρεια. Σε κάθε ειδική υπηρεσία προβλέπεται η σύσταση μιας θέσης προϊσταμένου, μιας θέσης αναπληρωτή προϊσταμένου, καθώς και θέσεις προϊσταμένων μονάδων. Επίσης, στο ίδιο άρθρο ρυθμίζονται άλλα θέματα διοίκησης και λειτουργίας του προσωπικού.

Το **άρθρο 18** αναφέρεται στις ενέργειες τεχνικής υποστήριξης και εφαρμογής καθορίζοντας το περιεχόμενό τους, καθώς και τις υπηρεσίες που μπορούν να τις υλοποιήσουν. Επίσης, προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των στοιχείων που περιλαμβάνονται στα σχετικά προγράμματα ενεργειών τεχνικής υποστήριξης και εφαρμογής.

Στο **άρθρο 19** γίνεται αναφορά στο δικαίωμα υποβολής προτάσεων από κάθε δικαιούχο, καθώς και στις σχετικές υποχρεώσεις του.

Το **άρθρο 20** καθορίζει τις αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Το **άρθρο 21** αναθέτει στην Εθνική Αρχή Συντονισμού τη σχεδίαση ελληνικού προτύπου ή τεχνικής προδιαγραφής με τις αρχές και τις απαιτήσεις του συστήματος διοίκησης και διαχείρισης έργων του ΕΣΠΑ. Η διαχειριστική επάρκεια των δικαιούχων θα επιβεβαιώνεται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο. Μέχρι την έναρξη εφαρμογής του συστήματος αυτού η διαχειριστική επάρκεια επιβεβαιώνεται από την οικεία διαχειριστική αρχή εφόσον οι φορείς εφαρμόζουν ή βρίσκονται στη διαδικασία εφαρμογής συστήματος ποιότητας.

Στο **άρθρο 22** προβλέπεται η σύσταση θμελούς Επιτροπής Εμπειρογνομών στο

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για την υποστήριξη της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Διαχειριστικής Αρχής και των ενδιαμέσων φορέων.

Το **άρθρο 23** δίνει τη δυνατότητα χρηματοδότησης πράξεων που αφορούν στην ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία ταμείων ή ταμείων χαρτοφυλακίου όπως ορίζονται στο άρθρο 44 του Κανονισμού.

Με το **άρθρο 24** γίνονται ορισμένες ρυθμίσεις που στόχο έχουν την επιτάχυνση της εκτέλεσης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων (π.χ. διαπίστωση μη συνδρομής λόγω αποκλεισμού, διαδικασία απαλλοτριώσεων κ.λπ.).

Το **άρθρο 25** περιλαμβάνει τις σχετικές μεταβατικές διατάξεις τροποποιώντας αντίστοιχες διατάξεις του Ν. 2860/2000.

Το **Κεφάλαιο Ζ'** «Ανώνυμες Εταιρείες» καλύπτει τα άρθρα 26 και 27.

Στο **άρθρο 26** προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης ανώνυμης εταιρίας σε κάθε περιφέρεια, με τον τίτλο Αναπτυξιακός Οργανισμός Περιφέρειας. Στο άρθρο αυτό καθορίζονται οι σκοποί και οι αρμοδιότητες της εταιρίας, η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου, οι πόροι, ο τρόπος στελέχωσης της κ.λπ.

Στο **άρθρο 27** συνιστάται ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Ψηφιακές Ενισχύσεις Α.Ε.», η οποία δραστηριοποιείται στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση». Στο ίδιο άρθρο καθορίζονται οι σκοποί, η διοίκηση, οι πόροι της εταιρίας κ.λπ.

ΜΕΡΟΣ II

Το **Μέρος II** αφορά στα Εθνικά Στρατηγικά Σχέδια Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλι-

είας και περιλαμβάνει 5 κεφάλαια καλύπτοντας τα άρθρα 28 έως και 37.

Το **Κεφάλαιο Η'** «Ορισμοί» περιλαμβάνει το **άρθρο 28** το οποίο περιέχει τους ορισμούς των βασικών εννοιών του 2^{ου} Μέρους του Προσχεδίου Νόμου.

Το **Κεφάλαιο Θ'** «Διαχείριση» καλύπτει τα άρθρα 29 έως και 32.

Στο **άρθρο 29** προσδιορίζονται οι αρχές και οι αντίστοιχες αρμοδιότητες των δύο επιχειρησιακών προγραμμάτων και συγκεκριμένα:

α. Για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης: η Διαχειριστική Αρχή, ο Διαπιστευμένος Οργανισμός Πληρωμών και ο Οργανισμός Πιστοποίησης.

β. Για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας: η Διαχειριστική Αρχή, η Αρχή Πιστοποίησης και ο υπεύθυνος Φορέας για την είσπραξη των πληρωμών από την Επιτροπή, καθώς και για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους (ΟΠΕΚΕΠΕ).

Το **άρθρο 30** προσδιορίζει τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις ένταξης πράξεων παραπέμποντας στην έκδοση υπουργικής απόφασης.

Το **άρθρο 31** αναφέρει ότι η διαχειριστική αρχή του Ε.Π. Αλιείας διενεργεί επαληθεύσεις με στόχο την επιβεβαίωση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της πραγματικής πραγματοποίησης των δαπανών.

Στο **άρθρο 32** γίνεται αναφορά στο ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη χρήση του σχετικά με την καταχώρηση δεδομένων που αφορούν και στα δύο προγράμματα

Το **Κεφάλαιο Ι'** «Παρακολούθηση» καλύπτει τα **άρθρα 33 και 34** που προβλέπουν τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες των Επιτροπών Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας αντίστοιχα.

Το **Κεφάλαιο ΙΑ'** «Έλεγχος» καλύπτει τα **άρθρα 35 και 36** που καθορίζουν τους ελέγχους στα δύο προγράμματα.

Το **Κεφάλαιο ΙΒ'** «Ειδικές διατάξεις» περιλαμβάνει το **άρθρο 37** και αναφέρεται στην κάλυψη και χρηματοδότηση δαπανών των δύο προγραμμάτων, ενώ προβλέπει την έκδοση υπουργικής απόφασης για άλλες ειδικότερες ρυθμίσεις και όρους σχετικά με τα δύο αυτά προγράμματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στις 28 Μαρτίου 2007, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 της Ελλάδας. Κατά το διάστημα της προετοιμασίας του αναδείχθηκαν νέοι στόχοι και επιδιώξεις όπως η σύνδεση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης με την επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας.

Η οριστικοποίηση του περιεχομένου του ΕΣΠΑ και η δρομολόγηση της διαδικασίας έγκρισης των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων από την Ε.Ε. θα σηματοδοτήσει μία επίπονη προσπάθεια η οποία αποβλέπει στην έγκαιρη και εύρυθμη υλοποίηση των επενδύσεων που προβλέπονται σε αυτά.

Στη νέα προγραμματική περίοδο, κύριο μέλημα όλων των εμπλεκόμενων θα πρέπει να αποτελέσει η αποφυγή αστοχιών που στο παρελθόν οδήγησαν σε καθυστερήσεις, δημοσιονομικές διορθώσεις και εκ των υστέρων προσαρμογές με βασική επιδίωξη τη μεγιστοποίηση της απορρόφησης και όχι τη μεγιστοποίηση του οφέλους σε όρους ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο αυτό ιδιαίτερα κρίσιμη είναι η θεσμοθέτηση των απαιτούμενων αλλαγών στις διοικητικές διαδικασίες υλοποίησης με στόχους τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, καθώς και την επιτάχυνση της εκτέλεσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Η εκπλήρωση των στόχων αυτών επιδιώκεται με το πλαίσιο βασικών αρχών για τη διαχείριση των κοινοτικών και εθνικών πόρων το οποίο διαμορφώνεται με το Προσχέδιο Νόμου για τη «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων

για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» που δόθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για διαβούλευση στους κοινωνικούς εταίρους.

Βασική επιδίωξη του Προσχεδίου Νόμου αποτελεί η μέριμνα για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, σε συνδυασμό, μάλιστα, με την πρόβλεψη της συνδυασμένης λειτουργίας του και με το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) και τις αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις από εθνικούς πόρους. Εξάλλου, η αναγκαιότητα διασφάλισης της μεγαλύτερης δυνατής αποτελεσματικότητας του ΕΣΠΑ προκύπτει και από τη σύνδεση του σχεδιασμού και της εφαρμογής του με τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (Στρατηγική της Λισσαβόνας).

Για να καταστούν εφικτοί οι προαναφερόμενοι στόχοι κατά τη νέα Προγραμματική Περίοδο **η Ο.Κ.Ε. θεωρεί** ότι οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις του Προσχεδίου Νόμου θα πρέπει να επιτύχουν:

Πρώτον, την εξουδετέρωση των αιτιών που προκάλεσαν δυσκαμψίες και εν γένει αδυναμίες στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων του Γ΄ ΚΠΣ.

Δεύτερον, την ενίσχυση των επιτυχών σχημάτων και διαδικασιών οι οποίες συνέβαλαν στην θετική προώθηση συγκεκριμένων πτυχών των προγραμμάτων του Γ΄ ΚΠΣ.

Τρίτον, την ανάδειξη νέων ιδεών, επιλογών και πρωτοβουλιών που θα συμβάλλουν θετικά, όχι απλώς στην απορρόφηση των αναπτυξιακών κονδυλίων, αλλά στην ορθο-

λογικότερη αξιοποίησή τους στα πλαίσια του αναπτυξιακού σχεδιασμού της ελληνικής οικονομίας.

Προσεγγίζοντας αναλυτικά στη συνέχεια το περιεχόμενο του Προσχεδίου, στο πλαίσιο της Γενικής Αξιολόγησης του διαπιστώνεται ότι οι βασικές ρυθμίσεις επιδιώκουν:

- την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών,
- τον περιορισμό του διοικητικού κόστους και της γραφειοκρατίας,
- την επιτάχυνση των διαδικασιών διαχείρισης προγραμμάτων και εκτέλεσης συγχρηματοδοτούμενων έργων,
- τη βελτίωση της διοικητικής αποτελεσματικότητας,
- τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών λειτουργιών των αρχών διαχείρισης.

Η επίτευξη των στόχων αυτών επιδιώκεται κυρίως με:

- την εφαρμογή συστήματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας-διεκπεραίωσης και πιστοποίησης ηλεκτρονικών υπογραφών μεταξύ των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης (Άρθρο 5, παρ. 12),
- την πρόβλεψη για ανοικτές προκηρύξεις καθ' όλη την προγραμματική περίοδο με ετήσια επικαιροποίηση των στοιχείων τους και με περιοδικές αξιολογήσεις των προτάσεων που υποβάλλονται (Άρθρο 6, παρ. 5),
- την απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών εγγραφής και χρηματο-

δότησης των έργων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), μετά τις αποφάσεις ένταξής τους σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (άρθρο 13 παρ.2),

- τη δημοσίευση, πέραν όλων των προκηρύξεων, και των αποφάσεων ένταξης πράξεων και των ανακλήσεων αυτών (Άρθρο 5, παρ. 11),
- τον προσδιορισμό του χρόνου ολοκλήρωσης των διαδικασιών των επιθεωρήσεων αυτών για τη διαχειριστική αρχή σε 10 εργάσιμες ημέρες (Άρθρο 3, παρ. 2, περ. (ιδ)),
- την κατάργηση των διαδικασιών συντονισμού από το ΥΠΟΙΟ σε έργα προϋπολογισμού κάτω των 5 εκατ. Ευρώ (Άρθρο 6, παρ.2),
- τη θέσπιση κατώτερου ορίου προϋπολογισμού στις υποβαλλόμενες προς ένταξη προτάσεις, στην ενθάρρυνση των φορέων για την ομαδοποίηση συναφών δράσεων και στην εισαγωγή νέων μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής (Άρθρο 6, παρ. 6 και Άρθρο 23),
- την κατάργηση του δικαιώματος βέτο του Προέδρου των Επιτροπών Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Άρθρο 11, παρ. 5),
- την επιτάχυνση των διαδικασιών κήρυξης απαλλοτριώσεων ακινήτων που αφορούν συγχρηματοδοτούμενα έργα (Άρθρο 24, παρ. 5),
- τη σύσταση ανώνυμων εταιριών (με την επωνυμία «Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Περιφέρειας»), οι οποίοι υποστηρίζουν τα αρμόδια όργανα στη

λήψη αποφάσεων που συνδέονται με τον προγραμματισμό της περιφερειακής ανάπτυξης (Άρθρο 26),

- τη θέσπιση κινήτρων (ετήσιο αποθεματικό επίδοσης) υπέρ των δικαιούχων, οι οποίοι ικανοποιούν τους ετήσιους στόχους των έργων τους, καθώς και στην επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους που αποκλίνουν από αυτούς (Άρθρο 13, παρ. 9 και Άρθρο 19, παρ. 6),
- τη θέσπιση κανόνων επιβεβαίωσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων πριν από την ανάληψη της ευθύνης εκτέλεσης έργων (Άρθρο 21),
- την εφαρμογή συστημάτων πιστοποίησης της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης (Άρθρο 5, παρ. 8 και 10).

Στη βάση των προαναφερόμενων στοιχείων, διαπιστώνεται ότι οι περισσότερες διατάξεις του κινούνται στη σωστή κατεύθυνση καθώς κρίνεται θετικά η θεσμοθέτηση των ανωτέρω, ενδεικτικά αναφερόμενων, νέων ιδεών και πρωτοβουλιών.

Η επίτευξη αποτελεσματικής εφαρμογής τους όμως απαιτεί πέραν της νομοθετικής τους κατοχύρωσης και την θωράκισή τους μέσω της δημιουργίας των προϋποθέσεων εκείνων που θα εγγυηθούν την εφαρμογή τους στην πράξη. Παρόμοιες νέες ιδέες και πρωτοβουλίες ανιχνεύονται αρκετές στο Προσχέδιο, σε αρκετές όμως περιπτώσεις είναι εμφανής η απουσία ρυθμίσεων που να εγγυώνται ότι οι προβλέψεις αυτές θα εφαρμοσθούν πράγματι και δεν θα αποδειχθούν γράμμα κενό ουσιαστικού περιεχομένου κατά τη διαδικασία υλοποίησης του ΕΣΠΑ του ΠΑΑ και του Ε.Π. Αλιείας.

Επίσης απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή λειτουργία των νέων δομών που προβλέπονται είναι η κατάλληλη στελέχωσή τους, και η αξιοποίηση της συνεισφοράς όσων από τις ήδη υφιστάμενες λειτουργήσαν επιτυχώς κατά την προγραμματική περίοδο 2000-2006.

Επιπρόσθετα και με δεδομένη την εμπειρία από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους **η Ο.Κ.Ε. θεωρεί** ότι θα πρέπει στις Υπουργικές Αποφάσεις οι οποίες προβλέπεται να εκδοθούν να διασφαλίζεται:

1. Η σαφής αποτύπωση και περιγραφή των αρμοδιοτήτων των φορέων διαχείρισης, ελέγχου και εφαρμογής των αναπτυξιακών παρεμβάσεων της νέας προγραμματικής περιόδου, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται **σαφής** διάκριση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και προσδιορισμός των μεταξύ τους σχέσεων.

2. Η ανάπτυξη ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου απόλυτα προσαρμοσμένου στις νέες κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις ως προς τα ύψη και τις επιλέξιμες δράσεις με υπαγωγή σε αυτό του συνόλου των ιδιωτικών επενδύσεων ανεξάρτητα από την εποπτεύουσα αρχή.

Αυτό αναμένεται να συνδράμει:

- Στην έγκαιρη προετοιμασία των δράσεων (υπενθυμίζονται οι καθυστερήσεις έγκρισης ειδικών καθεστώτων ενίσχυσης που είχαν αναστείλει πολλές δράσεις της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου για μεγάλο χρονικό διάστημα).

- Στη σαφήνεια ως προς τα είδη των ενισχύσεων (σχετική με τα παραπάνω είναι και η ανάγκη διευκρίνισης του κατά πόσο τα “ex ante” φορολογικά κίνητρα αποτελούν σύννομη ενίσχυση εφόσον οι αποδέκτες και τα έργα είναι συμβατά με τις νέες κατευθυντήριες γραμμές).
 - Στην αποφυγή της κατά κόρον επιστράτευσης του κανονισμού “de minimis” που περιορίζει τις δυνατότητες ενίσχυσης με την εφαρμογή του μόνον εκεί όπου δεν προσφέρεται καμμία άλλη δυνατότητα.
 - Στην αποφυγή κατακερματισμού των δράσεων, γεγονός που συνεπάγεται ξεχωριστούς μηχανισμούς υποστήριξης, δυσχεραίνει την παρακολούθηση και δημιουργεί ασάφειες στους επενδυτές και τις υπηρεσίες.
 - Στην άρση των επικαλύψεων μεταξύ των μηχανισμών ενίσχυσης. Σήμερα υπάρχουν πολλές, σε σημείο μάλιστα που να διερωτάται κανείς για το κατά πόσο το φαινόμενο είναι απόρροια ελλείμματος σε συντονισμό ή οφείλεται σε ανταγωνισμό μεταξύ των υπηρεσιών. Σε κάθε περίπτωση δημιουργείται σύγχυση στους επενδυτές και πρόβλημα στη διαχείριση.
3. Η έγκαιρη ολοκλήρωση της προετοιμασίας με στόχο την αποφυγή μιας νεκρής περιόδου μεγάλης διάρκειας που σε προηγούμενες περιπτώσεις συνοδεύτηκε από επενδυτική ανάπαυλα προκαλώντας και ανατροπές στον προγραμματισμό των επιχειρήσεων.
4. Η εγκατάσταση Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος παρακολούθησης των εντασσόμενων έργων, που θα περιλαμβάνει τον έλεγχο συμβατότητας κατά την υποβολή ή πριν την έναρξη υλοποίησης και θα επεκτείνεται στην αξιολόγηση, τους όρους ένταξης, τον ρυθμό υλοποίησης, τους ελέγχους, τις εκταμιεύσεις, τις διαδικασίες ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας και την τήρηση των ενταξιακών όρων για όσο διάστημα προβλέπει η νομοθεσία.
5. Η ομαλή ροή για όλη της διάρκεια της περιόδου επενδυτικών προτάσεων σε συνεχή βάση και όχι ως επακόλουθο επιμέρους προκηρύξεων, που προκαλούν συνωστισμό και υπερβολικά πιεστικές ενταξιακές διαδικασίες. Καθοριστική στην περίπτωση αυτή ως προς την εποπτεία της προόδου των δράσεων και την τήρηση του προγραμματισμού, θα είναι η αποτελεσματική λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος της προηγούμενης παραγράφου.
6. Η χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας με ενδεχόμενη ενεργοποίηση των ΚΕΠ ως υπηρεσιών υποβοήθησης της ηλεκτρονικής υποβολής κατά τον σχεδιασμό διαδικασιών υποδοχής των επενδύσεων.
- Τέλος η **Ο.Κ.Ε.** έχει ήδη επισημάνει στο παρελθόν¹ και επαναλαμβάνει και τώρα ότι τόσο ο σχεδιασμός όσο και η διαχείριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων θα έπρεπε να οδηγηθούν προς δύο νέες κατευθύνσεις:
- α) Την ανάπτυξη δομών επιστημονικής διερεύνησης, τεκμηρίωσης και αξιολόγησης των πολιτικών που υλοποιούνται μέσα από τα επιχειρησιακά προγράμματα.

1. Γνώμη υπ' αριθμ. 153 «Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013-Δ' Κ.Π.Σ.» (Απρίλιος 2006).

Η ανάγκη υποστήριξης των αρχών άσκησης πολιτικών στο επίπεδο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, από μια ανεξάρτητη επιστημονική δομή ικανή να προσφέρει εισροές συστηματικών και έγκυρων γνώσεων αναγνωρίζεται από την κυβέρνηση. Στο κείμενο του Προσχεδίου Νόμου περιλαμβάνεται διάταξη για τη δημιουργία μιας Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για την υποστήριξη της εθνικής αρχής συντονισμού και της διαχειριστικής αρχής, αποτελούμενης από πρόσωπα τα οποία διαθέτουν “αναγνωρισμένες γνώσεις και εμπειρία”.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί σκόπιμο, στη θέση της προτεινόμενης Επιτροπής, να δημιουργηθεί στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μιας αυτοτελής δομή επιστημονικής τεκμηρίωσης, μελέτης και αξιολόγησης, η οποία θα στελεχωθεί από το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό και θα προσφέρει σε μόνιμη βάση τις αναγκαίες γνώσεις, εκμεταλλευόμενη και την εμπειρία και την σωρευτική γνώση την οποία θα αποκτήσει διαχρονικά.

Στη βάση της προαναφερόμενης θεώρησης **προτείνεται** η ανάπτυξη παρόμοιων αυτοτελών δομών επιστημονικής στήριξης σε όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα, οι οποίες θα λειτουργήσουν και ως δομές υποστήριξης της λειτουργίας των Επιτροπών Παρακολούθησης. Η αυτοτελής επιστημονική δομή του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών θα υποστηρίζει τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων, ενώ η αντίστοιχη δομή του Υπουργείου Ανάπτυξης θα υποστηρίζει τη σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης για την Ανταγωνιστικότητα.

Αναφορικά τέλος με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, είναι ανα-

γκαία η δημιουργία τέτοιων δομών στο επίπεδο των 13 Περιφερειών, ώστε να είναι δυνατή η μεταφορά τεχνογνωσίας και η επιστημονική τεκμηρίωση τόσο κατά το στάδιο του σχεδιασμού, όσο και κατά το στάδιο της υλοποίησης και της αξιολόγησης των παρεμβάσεων.

β) Την ανάπτυξη αποκεντρωτικών δομών σχεδιασμού και λήψης των αποφάσεων και των ευθυνών σε σχέση με την επεξεργασία, τη διαχείριση και την αξιολόγηση των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Η Ο.Κ.Ε. έχει επισημάνει² ότι θα πρέπει να αποτελέσει στρατηγική προτεραιότητα η μεταφορά στο επίπεδο των κοινωνιών της περιφέρειας της ουσιαστικής ευθύνης για τις επιλογές, τους στόχους, αλλά και τη διαδικασία υλοποίησης των περιφερειακών πολιτικών. Η ολοκληρωμένη επομένως προσέγγιση της αποκέντρωσης και του περιφερειακού σχεδιασμού απαιτεί:

α) να εκχωρηθούν στα Περιφερειακά Συμβούλια οι αρμοδιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού, που θα καταλήγουν σε προγραμματικές συμφωνίες με τον Γραμματέα της Περιφέρειας, καθώς και οι αρμοδιότητες της παρακολούθησης και της αποτίμησης του σχεδιασμού και της υλοποίησης των περιφερειακών παρεμβάσεων, β) να υποστηρίζεται η δραστηριότητα αυτή του Περιφερειακού Συμβουλίου μέσα από την μεταφορά τεχνογνωσίας από την αυτοτελή επιστημονική δομή τεκμηρίωσης, μελέτης και αξιολόγησης της Περιφέρειας.

Επίσης, σημειώνεται ότι προς αποφυγή παρερμηνειών θα πρέπει να τονισθεί ότι η μορφή του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, στις περιπτώσεις που αυτός δεν είναι δημό-

2. Γνώμη υπ' αριθμ. 153 «Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013-Δ' Κ.Π.Σ.» (Απρίλιος 2006).

σια υπηρεσία ή άλλο νομικό πρόσωπο δημόσιου τομέα είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία όπως προσδιορίζεται από το Π.Δ. 114/92 (ΦΕΚ Α50/1-4-92-Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή Κοινοτικών Προγραμμάτων ή Μέτρων του ιδιωτικού τομέα) και όχι ιδιωτική εταιρεία κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με απόλυτη διασφάλιση των εργασιακών σχέσεων των αποσπασμένων από τις δημόσιες υπηρεσίες εργαζομένων, στους ενδιάμεσους φορείς. Επίσης, οι διαδικασίες του διαγωνισμού θα πρέπει να διασφαλίζουν τη διαφάνεια και την αντικειμενικότητα σε μία τόσο κρίσιμη επιλογή.

Τέλος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26 ο Αναπτυξιακός Οργανισμός Περιφέρειας στελεχώνεται μόνο με αποσπάσεις από το Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα κατόπιν αιτήσεως των εργαζομένων. **Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί αναγκαίο** η απόσπαση να γίνεται με αντικειμενικούς όρους και διαφάνεια. Για το σκοπό αυτό προτείνεται α) να απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και β) να συμμετέχει εκπρόσωπος των εργαζομένων στην Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

Στο πρώτο άρθρο προσδιορίζονται εννοιολογικά οι βασικοί όροι του ΕΣΠΑ. **Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί** ότι:

α) Οι όροι «Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης-ΕΠΑ» και «Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα-ΕΑΠ», δημιουργούν σύγχυση. Κρίνεται ως ορθότερη η αντικατάσταση του όρου «Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα-ΕΑΠ» με τον όρο «Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα-ΕΑΠ», αφού αυτό περιορίζεται στα όρια της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας η του Υπουργείου.

β) Στον πίνακα των ορισμών θα πρέπει να περιληφθούν και οι ορισμοί «Εθνική Αρχή Συντονισμού», «Διαχειριστική Αρχή», «Ειδικές Υπηρεσίες», «Επιτροπές Παρακολούθησης», Αρχή Πιστοποίησης», κ.λπ.

Άρθρο 2 Εθνική Αρχή Συντονισμού

Με το άρθρο 2 του παρόντος Προσχεδίου Νόμου ορίζεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού ως η υπεύθυνη αρχή για τον συντονισμό του προγραμματισμού και την εφαρμογή των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνοντας ότι η *Εθνική Αρχή Συντονισμού* αποτελεί αμιγώς υπηρεσιακή μονάδα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που, όμως, αποκτά αρμοδιότητα και επί θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, **θέτει ζήτημα θεσμικής ορθότητας** των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Σύμφωνα με τις απόψεις της Ο.Κ.Ε. απαιτεί μεγαλύτερη διερεύνηση ο συνδυ-

ασμός των προβλέψεων του εδαφ. ιγ της παρ. 1 του άρθρου 2 και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του Προσχεδίου Νόμου, τα οποία αφορούν ζητήματα συνεργασιών για τον συντονισμό του προγραμματισμού και της εφαρμογής του ΕΣΠΑ.

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών ανακύπτει σύγχυση ως προς την ταυτότητα του οργάνου του εξουσιοδοτούμενου, αλλά και επιφορτισμένου με το συντονισμό του προγραμματισμού και της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΠΑΑ και του Ε.Π. Αλιείας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 9 του Προσχεδίου, ο συντονισμός ασκείται από κοινού «*από την Εθνική Αρχή Συντονισμού και τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης του ΠΑΑ και του Ε.Π. Αλιείας*». Αντιθέτως, κατά τη διάταξη του εδ. ιγ της παρ. 1 του άρθρου 2, ο συντονισμός διασφαλίζεται από την Εθνική Αρχή Συντονισμού χωρίς να συναποφασίζουν και οι Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ και του Ε. Π. Αλιείας.

Τέλος, προτείνεται να διευκρινισθεί το εδ. α της παρ. 1 του άρθρου 2 όσον αφορά την έννοια του κύριου συνομιλητή της χώρας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρα 4, 29 (παρ.4, παρ. 6 και παρ. 7) Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Η Ο.Κ.Ε. διαπιστώνει ποικιλία συναφών προβλέψεων για ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης (άρθρο 4 για ΕΣΠΑ, άρθρο 29, παρ. 4 για ΕΣΣΑΑ και άρθρο 29, παρ. 6 και 7 για ΕΣΣΑΑΛ). Γεννάται, συνεπώς, η εύλογη απορία για τη σκοπιμότητα των αποκλινο-

σών αυτών προσεγγίσεων. Επισημαίνεται, πάντως, ότι η τυχόν επίκληση του γράμματος των αντίστοιχων Κανονισμών, δεν φαίνεται επαρκής για να αιτιολογήσει τις αποκλίσεις αυτές.

Ειδικότερα, σε σχέση με τις αποκλίσεις που παρατηρούνται στις προβλέψεις σύστασης ενδιάμεσου φορέα στο ΕΣΣΑΑ και στο ΕΣΣΑΑΛ επισημαίνεται, κατ' αρχήν, ότι, στην πρόβλεψη της παρ. 4 του άρθρου 29 που αναφέρεται στη δυνατότητα ορισμού ενός η περισσότερων φορέων στα πλαίσια του ΠΑΑ, *παραλείπεται η ρητή αναφορά, ότι πρόκειται για ενδιάμεσους φορείς*, μολονότι αυτό προκύπτει *εμμέσως*, αφού οι οριζόμενοι αυτοί φορείς *«αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των καθηκόντων της διαχειριστικής αρχής του ΠΑΑ κ.λπ.»* (βλ και άρθρο 28, παρ. 9 περί ορισμού του ενδιάμεσου φορέα). Αντιθέτως, στην παρ. 6 του άρθρου 29 αναφέρεται ρητά η δυνατότητα ορισμού ενδιάμεσου φορέα στα πλαίσια του ΠΑΑΛ. Επίσης η παρ. 4 του άρθρου 29 αναφέρεται σε *«άσκηση μέρους των καθηκόντων της διαχειριστικής αρχής»*, ενώ η παρ. 6 του ίδιου άρθρου αναφέρεται σε *«άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής»*.

Είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι η ανάγκη ορισμού και λειτουργίας ενδιάμεσου φορέα, στο πλαίσιο του ΠΑΑ, είναι σαφώς επιτακτικότερη σε σχέση με την αντίστοιχη (και υπαρκτή, βεβαίως) ανάγκη λειτουργίας του, στα πλαίσια του ΠΑΑΛ. Η προτεραιότητα αυτή αποτελεί επακόλουθο της πολλαπλώς μεγαλύτερης οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής εμβέλειας του ΠΑΑ. Επισημαίνεται, σχετικώς, ότι, ο προϋπολογισμός της δημόσιας δαπάνης του ΠΑΑ ξεπερνά τα 5 δις ευρώ, έναντι 274 εκ ευρώ του ΠΑΑΛ.

Στη βάση των προαναφερόμενων η **Ο.Κ.Ε. θεωρεί** ότι θα μπορούσε να προσ-

δοθεί από το νόμο η ονομασία του «ενδιάμεσου» στο φορέα που προβλέπει ο αντίστοιχος Κανονισμός για το ΠΑΑ, χωρίς η αναφορά της ονομασίας να αποτελεί παράβαση των ρυθμίσεων του Κανονισμού, αφού ο φορέας αυτός θα είναι απολύτως σύμφωνος με τα χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές που προβλέπει ο Κανονισμός.

Τέλος, όπως αναφέρεται και στη Γενική Αξιολόγηση, προς αποφυγή παρερμηνειών θα πρέπει να διευκρινισθεί στο κείμενο του Προσχεδίου Νόμου, ότι η μορφή του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης στις περιπτώσεις που αυτός δεν είναι δημόσια υπηρεσία, ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, είναι **αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία**, όπως προσδιορίζεται από το Π.Δ. 114/92 και όχι ιδιωτική εταιρεία κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με απόλυτη διασφάλιση των εργασιακών σχέσεων των αποσπασμένων από τις δημόσιες υπηρεσίες εργαζομένων στους ενδιάμεσους φορείς.

Άρθρο 5

Ειδικές Υπηρεσίες

α) Ειδικές Υπηρεσίες ΠΕΠ

Η Ο.Κ.Ε. θέλει να τονίσει την ανάγκη για αποτελεσματικό διαπεριφερειακό συντονισμό (σε επίπεδο διευρυμένης περιφέρειας), ώστε να αποφευχθούν επικαλύψεις αρμοδιοτήτων και φαινόμενα ανταγωνισμού μεταξύ των υπηρεσιών.

β) Ειδικές Υπηρεσίες Τομεακών Προγραμμάτων

Προτείνεται να διατηρηθούν μόνον όσες από τις Ειδικές Υπηρεσίες Τομεακών Προγραμμάτων θα εξακολουθήσουν να δραστηριοποιούνται ως διαχειριστικές αρχές με διευρυμένες αρμοδιότητες.

Οι υπόλοιπες, οι οποίες με βάση το προσχέδιο προτείνεται να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς, θα πρέπει να καταργηθούν καθώς η λειτουργία τους συνεπάγεται απλώς πρόσθετη γραφειοκρατία και προβλήματα αποτελεσματικού συντονισμού με τις ενεργές διαχειριστικές αρχές.

Στο πλαίσιο αυτό τα στελέχη τα προερχόμενα από τη ΜΟΔ θα πρέπει να κατανεμηθούν στις υπόλοιπες ενεργές υπηρεσίες τομεακών προγραμμάτων με βάση τις ανάγκες που θα προκύψουν σε αυτές λόγω διεύρυνσης του αντικειμένου τους. Οι αποσπασμένοι από τις Δημόσιες Υπηρεσίες κρίνεται σκόπιμο να επιστρέψουν στις Υπηρεσίες προέλευσής τους ή να μεταταγούν.

γ) Έργα Περιβάλλοντος

Σε ότι αφορά στα έργα περιβάλλοντος και με δεδομένη την όχι καλή εμπειρία από τους ρυθμούς υλοποίησης και την επάρκεια των τελικών δικαιούχων, **η Ο.Κ.Ε. θεωρεί** σκόπιμη τη δημιουργία Ανώνυμης Εταιρείας η οποία λειτουργώντας στα πρότυπα της «ΕΓΝΑΤΙΑ» Α.Ε. θα αναλάβει για λογαριασμό των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης την υλοποίηση των περιβαλλοντικών έργων που έχουν προγραμματισθεί.

Άρθρο 10

Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων

Η «Διάσκεψη των Προέδρων» επιχειρεί να υποκαταστήσει την *Γενική Διαχειριστική Αρχή* που λειτουργούσε στο Γ΄ ΚΠΣ, αλλά που δεν υπάρχει λόγος να λειτουργήσει στο ΕΣΠΑ-ΕΣΣΑΑ-ΕΣΣΑΑΛ.

Παρά τη ρητή πρόβλεψη της παρ. 4 σύμφωνα με την οποία: «*οι αποφάσεις της Διάσκεψης λαμβάνονται με την απόλυτη πλει-*

οψηφία των μελών της», οι όποιες αποφάσεις της Διάσκεψης δεν φαίνεται να έχουν οποιαδήποτε δεσμευτική σημασία για την εφαρμογή του ΕΣΠΑ-ΕΣΣΑΑ-ΕΣΣΑΑΛ.

Εξάλλου και η αποστολή του Οργάνου, δηλαδή «*η παρακολούθηση της εκπλήρωσης των στόχων των Ταμείων και των Προγραμμάτων στο σύνολό τους*», συναρτάται (αν δεν ταυτίζεται) με το έργο της «*Αρχής Συντονισμού*» (βλ. και πρόβλεψη παρ. 6 του άρθρου 10 του Προσχεδίου («*Η Διάσκεψη υποστηρίζεται από την Αρχή Συντονισμού αρμόδια για την προετοιμασία της απαραίτητης τεκμηρίωσης για τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων καθώς και της ημερήσιας διάταξης και των πρακτικών των συνεδριάσεων*»)).

Από τη συνεκτίμηση των προαναφερομένων **η Ο.Κ.Ε. θεωρεί** ότι η λειτουργία της Διάσκεψης των Προέδρων μάλλον ως γραφειοκρατική παρέμβαση μέλλει να αποδειχθεί και επομένως θέτει θέμα σκοπιμότητας της ύπαρξής της. Σε κάθε περίπτωση όμως, εφόσον αποφασισθεί να διατηρηθεί ο θεσμός, θεωρείται αναγκαίο να διαχωρισθεί το έργο του συντονισμού (να ανατεθεί αποκλειστικά στη *Διάσκεψη των Προέδρων*) από το έργο της παρακολούθησης της διαχείρισης (να ανατεθεί αποκλειστικά στην *Αρχή Συντονισμού*).

Παρ. 2

Σύμφωνα με την Ο.Κ.Ε. η παρ. 2 παρέχει ευρύτατα όρια ορισμού μελών στη Διάσκεψη των Προέδρων, ώστε, τελικώς η Διάσκεψη να κινδυνεύει να καταστεί ένα πολυμελές και δυσκίνητο συλλογικό όργανο.

Παρ. 4

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι πρέπει να διευκρινισθεί αν απαιτείται για τη λήψη απόφασης

η πλειοψηφία των παρόντων ή του συνόλου των, εχόντων δικαίωμα ψήφου, μελών.

Άρθρο 13 **Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές** **από το Πρόγραμμα Δημοσίων** **Επενδύσεων**

Παρ. 9 σε συνδυασμό με παρ. 7 του άρθρου 19.

Η διάταξη του άρθρου 13, παρ. 9, αναφέρεται σε δικαιούχους που ανταποκρίνονται στους ετήσιους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, ενώ η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 19 αναφέρεται σε δικαιούχους που ικανοποιούν τους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, χωρίς οποιονδήποτε περαιτέρω καθορισμό της έννοιας της «ανταπόκρισης» στους στόχους ή της «ικανοποίησης» των στόχων.

Άρθρο 16 **Εφαρμογή των κρατικών ενισχύσεων**

Για το άρθρο 16 ισχύουν οι παρατηρήσεις που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις και περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο της Γενικής Αξιολόγησης του Προσχεδίου.

Άρθρο 21 **Επιβεβαίωση Διαχειριστικής** **Επάρκειας Δικαιούχων**

Σύμφωνα με το άρθρο 21, το οποίο αναφέρεται στην επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων, σχεδιάζεται με την ευθύνη της εθνικής αρχής συντονισμού ελληνικό πρότυπο επιβεβαίωσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.

Με δεδομένη την πρόβλεψη έναρξης ισχύος του προτύπου από 1.1.2009 (μετά την παρέλευση δηλαδή 2 ολόκληρων ετών από την έναρξη του ΕΣΠΑ) και με αναμε-

νόμενη την πιθανή καθυστέρηση της έναρξης αυτής, διαπιστώνεται ήδη υπερβολική καθυστέρηση θέσπισης και ισχύος μιάς διαδικασίας ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΠΑΑ και του Ε.Π. Αλιείας.

Κατά την άποψη της Ο.Κ.Ε. το πρότυπο αυτό έπρεπε να είχε ήδη θεσπισθεί και τεθεί σε εφαρμογή, με δεδομένη άλλωστε τη διαπιστωμένη από τις εμπειρίες του Γ΄ ΚΠΣ αδυναμία πολλών δικαιούχων να ανταποκριθούν με επάρκεια στις απαιτήσεις των προγραμμάτων.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια η **Ο.Κ.Ε. πιστεύει** ότι η διαδικασία πιστοποίησης δεν θα πρέπει να έχει στατικό χαρακτήρα. Το σύστημα θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εξελίσσεται και να βελτιώνεται με την πάροδο του χρόνου, ενώ η επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας θα πρέπει να ανανεώνεται σε τακτά διαστήματα για να μην ατονούν οι διαδικασίες. Ιδιαίτερη προσοχή τέλος θα πρέπει να δοθεί στο θέμα της ικανότητας του τελικού δικαιούχου σε θέματα οικονομικής παρακολούθησης και ο έλεγχος του φυσικού αντικείμενου θα πρέπει να μπορεί να εκχωρείται σε πιστοποιημένες εταιρίες ώστε να είναι αποτελεσματικότερος.

Άρθρο 26 **Αναπτυξιακός Οργανισμός** **Περιφέρειας**

Το άρθρο 26 προβλέπει τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας στη έδρα κάθε Περιφέρειας με την επωνυμία **Αναπτυξιακός Οργανισμός Περιφέρειας**.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η σύσταση των Α.Ο.Π. Α.Ε. έχει ως βαθύτερο αίτιο τη διαπιστωθείσα και από την εμπειρία των

προηγούμενων ΚΠΣ (κυρίως του Γ΄ ΚΠΣ) αδυναμία των δομών των Περιφερειών να απορροφήσουν, εγκαίρως και με αποτελεσματικότητα, τα αναπτυξιακά κονδύλια. Σε μία προσπάθεια επομένως διασφάλισης της απορρόφησης επιχειρείται η οργανωτική και λειτουργική ενίσχυση των Περιφερειών (βλ. παρ. 2), μέσω της παράκαμψης των δυσκαμψιών των γραφειοκρατικών δομών τους και της υποκατάστασής τους από ένα ευλύγιστο και αποτελεσματικό σχήμα.

Στη βάση επομένως της επιδίωξης μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας και υψηλότερου οικονομικού οφέλους, κατά τη διαχείριση των αναπτυξιακών κονδυλίων, η πρωτοβουλία δημιουργίας των Α.Ο.Π. κρίνεται, κατ' αρχήν, θετική.

Η Ο.Κ.Ε. όμως οφείλει να επισημάνει ότι, όπως προκύπτει από την παρ. 4, οι ΑΟΠ αποτελούν ένα νομικό σχήμα το οποίο δημιουργείται εκ των άνω και στο οποίο υπάρχει μειωμένη αντιπροσώπευση των κοινωνικών εταίρων. Η αποτελεσματικότητα ενός τέτοιου Οργανισμού εξαρτάται στενά από την δυναμική συμμετοχή όλων των κοινωνικών δυνάμεων γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η ενεργοποίηση και αξιοποίηση όλων των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της Περιφέρειας.

Προτείνεται επομένως στο προβλεπόμενο Δ.Σ. του ΑΟΠ στο οποίο μετέχουν 2 εκπρόσωποι των παραγωγικών φορέων της οικείας Περιφέρειας, να συμμετάσχουν και τρεις εκπρόσωποι από τους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας (1 εκπρόσωπος από τον πρωτογενή, ένας εκπρόσωπος από το δευτερογενή και ένας εκπρόσωπος από τον τριτογενή τομέα Οικονομίας), καθώς και ένας εκπρόσωπος του εργατικού δυναμικού της Περιφέρειας.

Επίσης, στο Προσχέδιο δεν προσδιο-

ρίζεται από ποιόν ορίζονται οι εκπρόσωποι των παραγωγικών φορέων. Θα πρέπει να συμπεριληφθεί ρητή πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία οι εκπρόσωποι των παραγωγικών φορέων θα ορίζονται από τις αντίστοιχες επαγγελματικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις που λειτουργούν στην Περιφέρεια.

Η Ο.Κ.Ε. επίσης θεωρεί ότι επιβάλλεται η συμπλήρωση του άρθρου 26 ώστε να διασφαλίζεται η συνεκτίμηση και υλοποίηση, μέσω των ΑΟΠ, των προτάσεων και αποφάσεων των Περιφερειακών Συμβουλίων. Σημειώνεται ότι στο άρθρο 26, παρ.12, προβλέπεται η τελική έγκριση της πρότασης του ΑΟΠ από το περιφερειακό Συμβούλιο, χωρίς όμως να διευκρινίζεται ο βαθμός των δυνατοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου (π.χ. μπορεί να εγκρίνει ή να απορρίψει στο σύνολό της την πρόταση του ΑΟΠ ή μπορεί να επιφέρει συγκεκριμένες αλλαγές μεταξύ των οποίων και αφαιρέσεις ή προσθήκες έργων). Υπενθυμίζεται, ότι, η σύνθεση των Περιφερειακών Συμβουλίων διασφαλίζει τη μεγαλύτερη δυνατή κοινωνική αντιπροσώπευση και ότι τα Συμβούλια αυτά θα εξακολουθήσουν, βέβαια, να λειτουργούν και συνεπώς οι αποφάσεις και προτάσεις τους θα πρέπει να μεταφέρονται στο Δ.Σ. των ΑΟΠ, ώστε να συνεκτιμώνται κατά τη διαδικασία αξιοποίησης των αναπτυξιακών κονδυλίων.

Τέλος, σημειώνεται ότι ο Α.Ο.Π. στελεχώνεται μόνο με αποσπάσεις από το Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα κατόπιν αιτήσεως των εργαζομένων. **Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί αναγκαίο** η απόσπαση να γίνεται με αντικειμενικούς όρους και διαφάνεια. Για το σκοπό αυτό προτείνεται α) να απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και β) να συμμετέχει εκπρόσωπος των εργαζομένων στην Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης.

**ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕ-
ΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΕΘΝΙΚΟ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΛΙΕΙ-
ΑΣ**

Άρθρο 29

Ορισμός Αρχών

Ως φορέας υπεύθυνος για την είσπραξη των πληρωμών από την Επιτροπή και για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους ορίζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε

Η λειτουργία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε μέχρι σήμερα παρουσιάζει πολλές αδυναμίες με αποτέλεσμα να παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις κατά την πληρωμή των επιδοτήσεων. **Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί** επομένως ότι είναι άμεσης και ουσιαστικής προτεραιό-

τητας η αναβάθμιση της λειτουργίας του Οργανισμού και η συνεχής αξιολόγηση του έργου του ώστε να επιτευχθούν τελικά οι επιδιωκόμενοι στόχοι.

Άρθρο 34

**Επιτροπή Παρακολούθησης
του Ε.Π. Αλιείας**

Παρ. 3

Θα πρέπει να διευκρινισθεί αν απαιτείται για τη λήψη απόφασης η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων η του συνόλου των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Χρήστος Πολυζωγόπουλος

Στην Ολομέλεια της 10ης Μαΐου 2007 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολυζωγόπουλος Χρήστος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Στεφάνου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Α' ΟΜΑΔΑ

Δεληγιάννης Φωκίων
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Κυριαζής Χάρης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Τορτοπίδης Αντώνης
Εκπρόσωπος Σ.Ε.Β.

Αντζινάς Νικόλαος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ντουντούμης Γεώργιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Λέντζος Δημήτριος
Β' Αντιπρόεδρος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Χαντζαρίδης Κωνσταντίνος
Γενικός Γραμματέας Ε.Σ.Ε.Ε.

Ψαρουδάκης Εμμανουήλ
Μέλος Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αρμενάκη Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Ε.Σ.Ε.Ε.

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπλιστών

Αλέπης Μιχάλης
Μέλος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Β' ΟΜΑΔΑ

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γκουτζαμάνης Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κολεβέντης Φώτης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πουπάκη Κωνσταντίνου
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λιονάκης Μανούσος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πεπόνης Εμμανουήλ
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πούπκος Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Παναγόπουλου Ιωάννη
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αποστολόπουλος Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Ηλιοπούλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Αλεξανδράκης Νικόλαος
Εκπρόσωπος ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Γαϊτανίδης Δημήτρης
Εκπρόσωπος ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Καφύρας Χαράλαμπος
Μέλος Γ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Προέδρου Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Γωνιατάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Σωτηρακόπουλος Βασίλειος
Μέλος Δ.Σ. Π.Ι.Σ.

Οικονομίδης Δημήτριος
Εκπρόσωπος Ο.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Γιαννόπουλου Παρασκευά
Προέδρου Ο.Ε.Ε.

Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Γαζή Γιώτα
Μέλος Δ.Σ. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Παπανίκος Γρηγόριος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: 210 9249510-2, Fax: 210 9249514, e-mail: ipr@oke-esc.eu

